

# ဒံယလေကျမ်း - သုံးဆယ့်ငါး

ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်အစီအစဉ်တစ်ခုကို ဖော်ထုတ်ခြင်း — အာမဂဒေန်သို့ ဦးတည်စေသော ပျက်စီးစေသည့် အာဏာသုံးရပ်နှင့် ပတ်သက်သော ဝီလျံ မီလာ၏ ထိုးထွင်းသိမြင်မှု

Jeff Pippenger  
2023-12-30

“အဆုံးကာလ” ၁၇၉၈ ခုနှစ်တွင် ဒဏ္ဍာရီပညာရှင်အဖြစ် အထူးသဖြင့် အူလိုင်မစ်အားဖြင့် ကိုယ်စားပြုထားသော ရူပီရိုသည် တံဆိပ်ဖြေဖွင့်လှစ်ခံရ၏။ ထိုရူပီရိုသည် ၁၈၄၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂၂ ရက်နေ့တွင် စစ်ဆေးရေးတရားစီရင်ခံစားခံရပြီး စတင်ခံစားမှုကို ကြေညာခဲ့၏။ ထိုအမှုတရား၏ အခြေခံဖြစ်လာသော ကျမ်းပိုဒ်မှာ ဒဏ္ဍာရီပညာရှင် ၈:၁၄ ဖြစ်၏။ ထိုသတင်းစကား၏ တံဆိပ်ဖြေဖွင့်လှစ်ခံစားမှုကို သဘာပေါက်ရန် ရှေးဗျာဒိတ်တရားသော သတင်းတမန် ဝီလျံ မီလာသည် ထိုရူပီရိုနှင့် ဆက်စပ်သော အမှုတရားအလုံးစုံကို အပြည့်အဝ မနားလည်ခဲ့သော်လည်း၊ မိမိအား အပန်ပေးထားသော အမှုကိုမူ ပြည့်စုံစွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။

မီလာသည် ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ကပတ်တော်ကို စတင်လေ့လာသည့်အခါ၊ သမ္မာကျမ်းစာအတွင်း၌ ဖော်ထုတ်ထား၍ တည်ထောင်ထားသော ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်အနက်ဖော်နည်းဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းအချို့ကို သူနားလည်လာခဲ့သည်။ ထိုစည်းမျဉ်းများသည် နောက်ပိုင်းတွင် William Miller's Rules of Interpretation ဟူ၍ စနစ်တကျ သတ်မှတ်ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုစည်းမျဉ်းများကို မှတ်သွင်းခြင်းအားဖြင့် အတည်ပြုထားပြီး တစ်ခုနှင့်တစ်ခုပညတ်တရား၌ အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ တရားစီရင်ခံစားမှု၏ အစပျက်ခြင်းကို ကြေညာမည့်သူများ အသုံးပြုရမည့် စည်းမျဉ်းများအဖြစ်လည်း သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသည်။ မီလာက မိမိသည် သမ္မာကျမ်းစာလေ့လာမှုကို သမ္မာကျမ်းစာ၏ အစမှ စတင်ခဲ့ခြင်း၊ ထိုအချိန်တွင် မိမိစဉ်းစားသုံးသပ်နေသည့်အရာကို နားလည်သဘာပေါက်လာသည်နှင့်အမျှသာ ရှေ့သို့ ဆက်လက်သွားခဲ့ခြင်း သက်သေခံခဲ့သည်။ ဤချဉ်းကပ်ပုံအရ ကြည့်လျှင်၊ မီလာက ပထမဆုံး အသိအမှတ်ပြုခြင်းအခါ အချိန်ဆိုင်ရာ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်သည်—သူက 1844 ခုနှစ်တွင် ပြည့်စုံနေသော်လည်း သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်မည့် သတင်းစကားနှင့် ဆက်နွယ်သက်ဆိုင်သော—Leviticus twenty-six ၏ “seven times” ဖြစ်ခဲ့သည်ကို လွယ်ကူစွာ မမြင်နိုင်ပါ။

ဗျာဒိတ်တော်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား ဤသို့ အသိပေးသည်။ သန့်ရှင်းသော ကောင်းကင်တမန်အခြေများနှင့်အတူ ကောင်းကင်တမန် ဂါဗရီအလေသည် မီလာ၏စိတ်ကို လမ်းညွှန်ခဲ့သည်။ ထိုနည်းတူ၊ ဂါဗရီအလေသည် ဒံယလေ၊ ဗျာဒိတ်ကျမ်းရေးသူ ယောဟန်နှင့် သမ္မာကျမ်းစာရှိ ပရောဖက်အပေါင်းတို့၏စိတ်များကိုလည်း လမ်းညွှန်ခဲ့သည်။ အကဲဖြတ်မှုကား၊ ဂါဗရီအလေသည် စာတန်က ဆုံးရှုံးစွန့်လွှတ်ခဲ့သော တာဝန်ကို ချမှတ်ခံခဲ့ရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဂါဗရီအလေ၏ တာဝန်ကို စာတန်၏ ပထမအမည်ဖြစ်သော “လူစီဖာ” တွင် ကိုယ်စားပြုဖော်ပြထားခဲ့ပြီး ထိုအမည်၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ “အလင်းဆောင်သူ” ဖြစ်သည်။ ဂါဗရီအလေသည် မီလာထံသို့ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာ အလင်းကို ယူဆောင်လာခဲ့ပြီး ထိုအလင်းကို နာခံလျက် သူသည် 1844 ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ 22 ရက်နေ့၌ စုံစမ်းစစ်ဆေးသော တရားစီရင်ခံစားမှု စတင်ဖွင့်လှစ်ခြင်းကို ကြေညာသော သတင်းစကားကို တင်ပြခဲ့သည်။

ဝီလျံ မီလာ၏ အမှတ်တော်ကို နားလည်လိုသူတို့အတွက် နောက်ကွယ်မှ ပြန်လည်ကြည့်မိခြင်းက၊ နီးကပ်လာသော တရားစီရင်ခံစားမှု၏ သတင်းစကားကို စုစည်းဖော်ဆောင်သည့် သူ၏အမှု၌

သော့ချက်များဖြင့်လာသော ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ကပတ်တော်ဆိုင်ရာ အမေရိကန်အချို့ကို သူ့အား ပေးအပ်ခံခဲ့ရသည်ကို သိမမြင်စေသည်။ ထိုသော့ချက်များထဲမှ တစ်ခုမှာ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာ အသုံးချမှု တစ်ရက်သည် တစ်နှစ်ကို ကိုယ်စားပြုသည်ဟု သူ့သိမမြင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အခြားတစ်ခုမှာ သူ့ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သော ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်များကို နာရောချကာ အပန်းအလှန် ကိုက်ညီစွာ စီညှိရန် သူ့အသုံးပြုခဲ့သော ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာ ဖွဲ့စည်းပုံဖြစ်သည်။ ထိုဖွဲ့စည်းပုံသည် ဘုရားသခင်၏ လူမျိုးတော်နှင့် ဘုရားသခင်၏ သန့်ရှင်းရာဌာနကို ပျက်စီးခြင်းသို့ ဆောင်ကပြွဲခဲ့သော စာတန်၏ တန်ခိုးနှစ်ရပ်အပေါ် အခြေခံထားသည်။ မိလား၏ ရှာဖွေတွေ့ရှိချက်များအားလုံးကို ရှေးကုသရလေအချိန်မှစ၍ ခရစ်တော်၏ ဒုတိယအကျိမ် ကျလာခြင်းတိုင်အောင်၊ အဆက်မပြတ်လိုက်လျော့ကာ ဘုရားသခင်၏ သန့်ရှင်းရာဌာနနှင့် ဘုရားသခင်၏ လူမျိုးတော်ကို နင်းချခဲ့သော ပင်ဝါဒ၏ သမိုင်းနောက်တော်၌ ပုပ်ရဟန်းမင်းဝါဒ၏ သမိုင်း လိုက်ပါလာခြင်းကို ကိုယ်စားပြုသော ထိုပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာ ဖွဲ့စည်းပုံပေါ်တွင် တင်ထားခဲ့သည်။

ထိုပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ဖွဲ့စည်းပုံက သူ့အား တရားစီရင်ခြင်း စတင်ဖွင့်လှစ်သည့်နေ့အဖြစ် ၁၈၄၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂ ရက်ကို တိကျမှန်ကန်စွာ သတ်မှတ်နိုင်ရန် လိုအပ်သော အမှန်တရားတိုင်းကို မှန်ကန်စွာ ခွဲခြားဖော်ထုတ်နိုင်စေခဲ့သည်။ သို့သော် ထိုအမှန်တရားသည် ကန်သတ်ထားသောအရာဖြစ်ခဲ့သည်။ အကခြင်းမူကား ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာတွင် အယူမှားဘုရားကိုးကွယ်မှုစနစ်နှင့် ပုပ်ရဟန်းမင်းအာဏာစနစ်နောက်တွင် ဆက်လက်ပေါ်ပေါက်လာသည့် တတိယညှိုးပန်းနိပ်စက်သော အာဏာကို သူမမြင်နိုင်ခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုအမှန်တရားကို သူမမြင်ရန် မလိုအပ်ခဲ့ချေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သူ၏လုပ်ငန်းတာဝန်မှာ ၁၈၄၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂ ရက်ကို ကြေညာရန်ဖြစ်ပြီး တတိယညှိုးပန်းနိပ်စက်သော အာဏာနှင့်ဆိုင်သော အလင်းသည် ထိုရက်စွဲနောက်ပိုင်းတွင် တံဆိပ်ဖွဲ့၍ ထင်ရှားလာမည်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ဒီယလေကျမ်း၌ "the daily" ဟု ဘာသာပြန်ထားသော စကားလုံးသည် အယူမှားဘုရားကိုးကွယ်မှု၏ သင့်ကတေဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ် အယူမှားဘုရားကိုးကွယ်သည့် ရောမကို ကိုယ်စားပြုသည်ဟု သူနားလည်ခဲ့ခြင်းမှာ၊ အယူမှားရောမနှင့် ထိုနောက် ပုပ်ရဟန်းမင်းဆိုင်ရာ ရောမဟူသော ဖျက်ဆီးပျက်စီးစေသော အာဏာနှစ်ရပ်၏ ဖွဲ့စည်းပုံအပေါ် သူ၏ ပရောဖက်ဆိုင်ရာ နားလည်ချက်များကို ကိုက်ညီအောင် ချိန်ညှိထားခြင်းနှင့် ဆက်စပ်နေသည်။ "the daily" ဟု ဘာသာပြန်ထားသော "tamid" ဆိုသော စကားလုံးကို ဒီယလေက ငါးကျိမ် အသုံးပြုထားသည်။ ၎င်းကို မိလားက ပုပ်ရဟန်းမင်းအာဏာကို ကိုယ်စားပြုသည်ဟု မှန်ကန်စွာ နားလည်ခဲ့သော သင့်ကတေတစ်ခုနှင့် ပူးတွဲ၍သာ အမြဲအသုံးပြုထားသည်။ "the daily" နှင့် အမဲပြုစေ ဆက်နွယ်ပေါ်ပေါက်လာသော ပုပ်ရဟန်းမင်းအာဏာ၏ သင့်ကတေကို သင့်ကတေနှစ်မျိုးဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ပုပ်ရဟန်းမင်းအာဏာ၏ သင့်ကတေနှစ်မျိုးစလုံးသည် ပုပ်ရဟန်းမင်းအဖွဲ့ကိုပင် ညွှန်ပြောပြလည်း၊ ဒီယလေက "the daily" ဟု ဘာသာပြန်ထားသော "tamid" ဆိုသော စကားလုံးကို အသုံးပြုသည့်အခါတိုင်း၊ ၎င်းသည် ပုပ်ရဟန်းမင်းအာဏာ၏ သင့်ကတေနှင့်အတူ၊ ထိုပင် ထိုသင့်ကတေမတိုင်မီ၌သာ အမြဲအသုံးပြုထားသည်။ ဒီယလေကျမ်းအတွင်းရှိ "the daily" သည် အယူမှားဘုရားကိုးကွယ်မှုကို ဆိုလိုသည်ဟူသော မိလား၏ နားလည်ချက်သည်၊ အယူမှားဘုရားကိုးကွယ်မှုကို အရင်ယူပီဗြိထိုနောက် ပုပ်ရဟန်းမင်းဝါဒကို ဆက်လိုက်လာသော ဖျက်ဆီးပျက်စီးစေသော အာဏာနှစ်ရပ်အပေါ် အခြေခံထားသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအဖြစ် သူမမြင်ခဲ့သော အရာ၏ အခြေခံအုတ်မမြစ် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဒီယလေကျမ်းအတွင်းရှိ "the daily" ကို အယူမှားဘုရားကိုးကွယ်မှုအဖြစ် မိလားက သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခဲ့ခြင်းသည်၊ ၁၈၈၈ ခုနှစ်တွင် စတင်ခဲ့သော အက်ဒဗင်တစ်ဝါဒ၏ ဒုတိယမျိုးဆက်မှ စတင်ကာ၊ အက်ဒဗင်တစ်ဝါဒအတွင်း ကြီးမားသော အငြင်းပွားမှုတစ်ရပ် ဖြစ်လာရန် ကံမြဲသတ်မှတ်ထားပြီးဖြစ်သည်။

မီလာ ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သော ၁၈၄၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂၂ ရက်နေ့နှင့်ဆိုင်သော နားလည်မှု၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်သည့် ပထမဆုံးသော ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် အမှန်တရားမှာ လဝေရာကျမ်း အခန်း ၂၆ မှ “ခုနစ်ကိမြ” ဖြစ်ပြီး ၎င်းသည် ၁၈၆၃ ခုနှစ်တွင် ပယ်ချခံရသော မီလာ၏ အတည်ပြုထားသည့် အမှန်တရားများအနက် ပထမဆုံးသော အရာလည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ ပယ်ချခံရပြီးသည် လာအိုဒီကီ တစ်ကုန်တရားအတွင်း သူတို့ လှည့်လည်သွားလာရင်း အက်ဒီဗင်တစ်ဝါဒ၏ ပထမမျိုးဆက်ကို စတင်စခဲ့သည်။ ဒုတိယမျိုးဆက်မှာ ၁၈၈၈ ခုနှစ် မင်နီယာပိုလစ် အထွေထွေညီလာခံ၌ စတင်ခဲ့ပြီး ထိုနောက်တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော ပုန်ကန်မှု၏ နောက်ဆက်တွဲအဖြစ် မီလာက “the daily” ကို ပုဂံဘာသာဝါဒဟု သတ်မှတ်ဖော်ပြခြင်းအား ပယ်ချသော စာတန်း၏ အလုပ်သည် ၁၉၀၁ ခုနှစ်တွင် စတင်ခဲ့သည်။ “the daily” နှင့်ပတ်သက်သော မှန်ကန်သည့် နားလည်မှုသည် မီလာ၏ “the daily” ဆိုင်ရာ မှန်ကန်သော အမည်ကို ဆန့်ကျင်လျက် တင်ပို့သော အမည်သည် “ကောင်းကင်မှ နှင့်ထုတ်ခံခဲ့ရသော ကောင်းကင်တမန်များ” ထံမှ ပေးအပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဖော်ထုတ်ပြောဆိုခဲ့သော အမျိုးသမီးပရောဖက် သဆိုးပီးနက်ကော့ အပြည့်အဝ ဖယ်ရှားပစ်ခံခဲ့ရသည်။ အပြည့်အဝ ပယ်ချခံရပြီးသည် ၁၉၃၁ ခုနှစ်ဝန်းကျင်တွင် တတိယမျိုးဆက်အတွင်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ တတိယမျိုးဆက်မှာ ၁၉၁၉ ခုနှစ် ကျမ်းစာညီလာခံပြီးနောက် မကဲဗြီ W. W. Prescott ရေးသားထုတ်ဝေသော The Doctrine of Christ အမည်ရှိ စာအုပ်၏ ထုတ်ဝေခြင်းနှင့်အတူ စတင်ခဲ့သည်။ ၁၉၁၉ ခုနှစ်တွင် တတိယမျိုးဆက် စတင်ခဲ့ပြီး ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် Questions on Doctrine အမည်ရှိ စာအုပ် ထုတ်ဝေသည်အထိ ဆက်လက်တည်ရှိခဲ့သည်။

မီလာ၏အမှုတော်ကို ဟဗကုကုပ်၏ ဇယားနှစ်ခု (၁၈၄၃ နှင့် ၁၈၅၀ ရှုဆောင်ဇယားများ) ပေါ်တွင် တည်ထောင်၍ ၎င်းလင်းစွာ ဖော်ပြပြီးနောက်၊ ထိုအခါ ထာဝရဘုရားသည် အမှန်တရားကို ပိုမိုဖွင့်ပြောနေမှုရှိ အယူဝါဒမှန်ခြင်းနှင့် ပုပ်ရဟန်းမင်းအုပ်ချုပ်ရေးအာဏာတို့နောက်၌ လိုက်လာမည့်၊ ဘုရားသခင်၏လူမျိုးကိုလည်း ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မည့်၊ ဖျက်ဆီးခြင်းကို ဖြစ်စေသော တတိယအာဏာတစ်ရပ် ရှိကြောင်းကို ပြောဆိုလေသည်။

“အယူမှားဘုရားကိုးကွယ်မှုအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ထိုနောက် ပေါ်စနစ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ စာတန်းသည် ဘုရားသခင်၏ သစ္စာရှိသော သက်သေခံတို့ကို မကြော်ငြာပေးပေမီ ပယ်ဖျက်ပစ်ရန် ကြိုးပမ်းလျက် ရာစုနှစ်များစွာအတွင်း မိမိ၏အာဏာကို လုပ်ဆောင်အသုံးချခဲ့သည်။ အယူမှားဘုရားကိုးကွယ်မှုများနှင့် ပေါ်စနစ်ကို လိုက်နာသူများသည် နဂါး၏တူညီသော ဝိညာဉ်အားဖြင့် လုံ့ဆော်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။ ၎င်းတို့ကွဲပြားသောအရာတစ်ခုသာ ရှိသည်မှာ၊ ပေါ်စနစ်သည် ဘုရားသခင်ကို အမှုတော်ထမ်းဆောင်သကဲ့သို့ ဟန်ဆောင်လျက် ရှိသောကြောင့် ပို၍ အနုတရားယုတ်ကျိုးပြုရက်စက်သော ရန်သူဖြစ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ရာမဘာသာစနစ်၏ ကိရိယာအဖြစ် စာတန်းသည် လောကကို ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ခဲ့သည်။ ဘုရားသခင်၏ အသင်းတော်ဟု ဝန်ခံထားသောအသင်းတော်ပင် ဤလှည့်ဖျားမှု၏အစုအဝေးထဲသို့ ဆွဲခေါ်သွားခြင်းခံရပြီး တစ်ထောင်နှစ်ကျော်ကာလတစ်လျှောက် ဘုရားသခင်၏ လူမျိုးသည် နဂါး၏ အမျက်အရှိန်အောက်တွင် ဒုက္ခဆင်းရဲခံခဲ့ရသည်။ ထိုနောက် ပေါ်စနစ်သည် မိမိ၏ခွန်အားကို လှည့်ပစ်သဖြင့် ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်မှုကို ရပ်တန့်ရန် မဖြစ်မနေ ခိုင်းစေခြင်းခံရသောအခါ၊ ယောဟန်သည် နဂါး၏အသံကို ပြန်လည်ပဲ့တင်ထပ်စပေါ်ထုတ်တူညီသော ရက်စက်၍ ဘုရားကို ကဲ့ရဲ့ပြစ်မှားသော အမှုကို ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရန် ပေါ်ထွက်လာသော အာဏာသစ်တစ်ခုကို မငြိမ့်ခဲ့သည်။ ဤအာဏာသည် အသင်းတော်နှင့် ဘုရားသခင်၏ ပညတ်တရားကို ဆန့်ကျင်စစ်ဆင်မည့် နောက်ဆုံးအာဏာဖြစ်ပြီး သိုးသင်္ဃာတို့ သို့ ချိနှစ်ချွေးရိုသော သားရဲတစ်ကောင်အားဖြင့် သင့်ကတေပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့်ဖြစ်သည်။ ၎င်းမတိုင်မီ ပေါ်ထွက်ခဲ့သော သားရဲများသည် ပင်လယ်မှ တက်လာခဲ့ကြသည်လည်း၊ ဤတစ်ကောင်သည် မကြော်ငြာ တက်လာခဲ့သည်။ ထိုသည်ကား သင့်ကတေပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ငြိမ်းချမ်းစွာ ပေါ်ထွန်းလာခြင်းကို ကိုယ်စားပြုသည်။ ‘သိုးသင်္ဃာတို့ သို့ ချိနှစ်ချွေးရို’ ဟူသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အစိုးရ၏

လကုခဏာသဘာဝကို ကောင်းမွန်စွာ ကိုယ်စားပြုထားပြီး၊ ထိုလကုခဏာကို ၎င်း၏ အခဲအပိုင်းဖြစ်ရပ်ဖြစ်သော ရိပ်တံဘလီကန်ဝါဒနှင့် ပရိုတက်စတင့်ဝါဒတို့၌ ဖော်ပြထားသည်။ ဤအခဲအပိုင်းများသည် လူမျိုးတစ်မျိုးအဖွဲ့ ကျွန်ုပ်တို့၏ အာဏာနှင့် စည်ပင်သာယာဝပြောမှု၏ လျှောက်ချက်ဖြစ်ကြသည်။ အမေရိကတိုက် ကမ်းရိုးတန်းများပေါ်တွင် ပထမဦးစွာ ခိုလှုံရာကို တွေ့ရှိခဲ့ကြသည့် ပေါ်စနစ်၏ မာန်မာနကြီးသော အရေးဆိုမှုများနှင့် ဘုရင်အုပ်စိုးမှု၏ အာဏာရှင်စနစ်မှ လွတ်မြောက်သော တိုင်းပြည်တစ်ပြည်သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့ကြသောကြောင့် ဝမ်းမကြောက်ခဲ့ကြပါ။ ၎င်းတို့သည် အရပ်ဘက်လွတ်လပ်ခွင့်နှင့် ဘာသာရေးလွတ်လပ်ခွင့် ဟူသော ကျယ်ပြန့်သော အခွင့်အလမ်းပေါ်တွင် အစိုးရတစ်ရပ်ကို တည်ထောင်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။”  
Signs of the Times, November 1, 1899.

မိလာသည် တတိယညှဉ်းခဲသော တန်ခိုးကို မမငြိနိုင်ခဲ့သဖြင့်၊ သူ၏ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်မှုမှာ မပြည့်စုံခဲ့ပါ။ သို့ရာတွင် ၎င်းသည် သူ၏အမှုကို ပြည့်စုံအောင် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် အပြည့်အဝ သင့်လျော်ခဲ့သည်။ Sister White သည် မိလာကို ဘုရားသခင်ရွေးချယ်တော်မူသော သတင်းတော်ဆောင်အဖွဲ့ သတ်မှတ်ဖော်ပြပြီး သူ၏အမှု၌ ဧလိယနှင့် ယောဟန်ဗတုတိဇံဆရာအားဖြင့် အရိပ်အမှိုက်ပြုထားသူဖြစ်ကြောင်း၊ သူ၏အမှုသို့ ခေါ်ယူခေါ်ငြား၌ ဧလိရအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သူ၏သခင်ငြား၌ မရေအားဖြင့်လည်းကောင်း အရိပ်အမှိုက်ပြုထားသူဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ သန့်ရှင်းသော သမိုင်း၌ သင့်ချိုင်းဘေး၌ ကောင်းကင်တမန်များ စောင့်ဆိုင်းနေပေးသူတို့ကို ထမမြောက်စရန် အသင့်ရှိနေကြောင်း ဖော်ပြသော မှတ်ချက်ကို ရရှိထားသူမှာ အလွန်နည်းပါးသည်။ သို့သော် ထိုသို့သော မှတ်ချက်သည် မိလာနှင့်ဆိုင်သော မှတ်ချက်ပင် ဖြစ်သည်။ သူ၏အမှုသည် သူ့ကို ထူထောင်ပေးခဲ့သော သမိုင်းကာလကြောင့် ကန်သတ်ထားခဲ့သည်ဟူသော အချက်သည် မိလာကို နှိမ်ချဖော်ပြခြင်း မဟုတ်ဘဲ၊ သူ၏အမှုကို ဘုရားသခင်၏ ပရောဖက်ပြုပြန်တော်မူတော်မူ၏ မှန်ကန်သောအလင်းအောက်တွင် သုံးသပ်မည်ဆိုလျှင် မဖျစ်မနု အသိအမှတ်ပြုရမည့် အရာသာ ဖြစ်သည်။

မိလာသည် ပဂံဝါဒနှင့် ထိုနောက် ပုပ်ရဟန်းမင်းအာဏာတို့ ဟူသော ဖျက်ဆီးလျက် လူသူကင်းမဲ့စသော အာဏာနှစ်ရပ်အပေါ် အခဲအပိုင်းသော ပရောဖက်ပြုပြန်ဆိုင်ရာ မူဘောင်တစ်ရပ်ကို တည်ဆောက်နိုင်စေရန် သတ်မှတ်ထားသည့် ကောင်းကင်တမန်ဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်ချက်ကို ခံယူခဲ့သည်။ ထိုအကြောင်းကြောင့် ထိုအာဏာနှစ်ရပ်က ပြုလုပ်ခဲ့သော ဖျက်ဆီးလျက် လူသူကင်းမဲ့စေခြင်းအကျိုး၏ ကျော်လွန်ဘက်ရှိ သမိုင်းကို ဖော်ထုတ်ပြသသော ပရောဖက်ပြုပြန်များကို မိလာက မှားယွင်းနားလည်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ထိုမှားယွင်းနားလည်မှုများထဲမှ တစ်စုံတစ်ရာမျှသည် မိလာ၏ အမှုအားဖြင့် တည်ဆောက်ထားသော အခဲအပိုင်းကို ရုပ်ပုံဖွဲ့ ဖော်ပြထားသည့် ဟဗကုကုတ်၏ သန့်ရှင်းသော ကျောက်ပြားနှစ်ချပ်ပေါ်သို့ မရောက်ရှိခဲ့ပေ။ ဤသည်ပင် 1843 ခုနှစ် ဇယားကို ထာဝရဘုရား၏ လက်တော်က လမ်းညွှန်ပေးခဲ့ကြောင်းကို ဘုရားသွင်းအားပေးချက်က မှတ်တမ်းတင်နိုင်ခဲ့သည့် အကြောင်းရင်း ဖြစ်သည်။

“၁၈၄၃ ခုနှစ် ဇယားသည် မိမိ၏လက်တော်အားဖြင့် ညွှန်ကြားခြင်းခံရသောအရာဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်းအတွင်းပါဝင်သော မည်သည့်အစိတ်အပိုင်းကိုမျှ မပြင်ဆင်သင့်ကြောင်း၊ ထိုကိန်းဂဏန်းများသည် မိမိအလိုတော်နှင့်အညီဖြစ်ကြောင်းကို ထာဝရဘုရားသည် ကျွန်ုပ်အား ဖော်ပြတော်မူ၏။ ထို့ပြင် မိမိ၏လက်တော်သည် ထိုကိန်းဂဏန်းအချို့အတွင်းရှိ အမှားတစ်ခုကို ဖုံးကွယ်ထားတော်မူသဖြင့်၊ မိမိ၏လက်တော်ကို ရုပ်သိမ်းတော်မူသည့်တိုင်အောင် မည်သူမျှ ထိုအမှားကို မမငြိနိုင်ခဲ့ကြောင်းလည်း ဖြစ်၏။”

“ထိုနောက် ‘နုစော’ နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကျွန်ုပ်မငြိခဲ့သည်မှာ ‘ယဇ်ပူဇော်ခြင်း’ ဟူသောစကားလုံးသည် လူ၏ပညာဖြင့် ဖြည့်စွက်ထည့်သွင်းထားခြင်းဖြစ်ပြီး၊ မူရင်းကျမ်းစာစာသားနှင့် မသက်ဆိုင်ကြောင်း၊

ထိုပင် တရားစီရင်ရာအချိန်ရောက်ပြီဟု ကြွေးကြော်သော အသံကို ပေးခဲ့သူတို့အား ထာဝရဘုရားသည် ၎င်းနှင့်ပတ်သက်သော မှန်ကန်သည့်အမိန့်ကို ပေးတော်မူခဲ့ကြောင်း ဖြစ်သည်။ 1844 မတိုင်မီ၊ ညီညွတ်ခြင်းရှိခဲ့စဉ်က 'န့စတင်' နှင့်ပတ်သက်သော မှန်ကန်သည့်အမိန့်အပေါ် လူအများစုနီးပါးသည် တည်တညွတ်တည်းရှိခဲ့ကြသည်။ သို့သော် 1844 ခုနှစ်နောက်ပိုင်း၊ ရုပ်ထွေးမှုအတွင်း၌ အခြားအမိန့်များကို လက်ခံယူဆလာကပြီ။ ထိုနောက် အမှောင်ထုနှင့် ရုပ်ထွေးမှုတို့သည် လိုက်ပါလာခဲ့သည်။" Review and Herald, November 1, 1850.

ကောင်းကင်တမန်တို့၏ ညွှန်ကြားမှုအောက်တွင် မီလာက စုစည်းတင်ပို့သော သမုမာတရားများသည် သခင်၏ ဦးဆောင်ညွှန်ကြားမှုအောက်၌ ဖြစ်ခဲ့ကြပြီ။ ၁၈၄၃ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် ထောက်ခံအတည်ပြုရာတွင်လည်း "the daily" သည် ပဂန်ဝါဒကို ကိုယ်စားပြုသည်ဟုသော မီလာ၏ နားလည်မှုသည် မှန်ကန်ကြောင်းကို ဗျာဒိတ်ပေးခြင်းက ပါဝင်အတည်ပြုထားသည်။ ဟဗေဇကားလုံး "tamid" ကို "the daily" ဟု ဘာသာပြန်ထားသောအသုံးအနှုန်းသည် ဒီယလေကျမ်း၌ ငါးကိမြို့ ပေါ်ထွက်လာပြီး ထိုအသုံးအနှုန်းသည် အစဉ်အမပြုဂန်ဝါဒနှင့် ထိုနောက် ပုပ်ရဟန်းမင်းဝါဒတို့ဖြစ်သော ဖျက်ဆီးသုတ်သင်သော အာဏာနှစ်ရပ်အကြားရှိ ဆက်နွယ်မှုကို ကိုယ်စားပြုနေခဲ့သည်။

"န့စတင်" ဟူသောအရာကို အယူမှားဝါဒ၏ သင့်ကတောအဖွဲ့ မီလာ၏ နားလည်သဘောပေါက်မှုသည်၊ သူ အသုံးပြုသော ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာ ဖွဲ့စည်းပုံအတွင်း လုံးဝ မရှိမဖြစ် အရေးပါသောအရာဖြစ်ခဲ့သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အယူမှားဝါဒနောက်၌ ပုပ်ရဟန်းမင်းစနစ် ဆက်တိုက်လိုက်ပါလာသော အစဉ်လိုက်ဆက်နွယ်မှုသည်၊ သူ နားလည်ရန် ဦးဆောင်ခံခဲ့ရသော ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးကို ကိုက်ညီစွာ ချိန်ညှိရာတွင် သူ၏ ကိုးကားအညွှန်းချက် ဖြစ်လာခဲ့သောကြောင့်ဖြစ်သည်။

"အဆုံးကာလ" ဟူသော ၁၇၉၈ ခုနှစ်တွင် ဒီယလေကျမ်းကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး ညီအစ်မ ဝိုက်က အက်ဒဗတ်လုပ်ရှားမှ၏ "ဗဟိုတိုင်" နှင့် "အခြေခံအုတ်မမြစ်" ဟု သတ်မှတ်ဖော်ပြခဲ့သော အဓိကကျမ်းပိုဒ်မှာ ဒီယလေအခန်း ၈၊ အခန်းငယ် ၁၄ ဖြစ်သည်။

အက်ဒဗတ်ယုံကြည်ခြင်း၏ အုတ်မမြစ်နှင့် ဗဟိုမဏ္ဍိုင်ဖြစ်ခဲ့သည့် သမုမာကျမ်းစာပုဒ်မှာ အခြားပုဒ်အားလုံးထက် ပို၍ "န့စတင်ထောင်သုံးရာတိုင်အောင်ရှိလိမ့်မည်။ ထိုနောက် သန်ရှင်းရာဌာနသည် စင်ကပြုစေခြင်းခံရလိမ့်မည်" ဟူသော ကြေညာချက်ပင် ဖြစ်သည်။ [ဒီယလေ 8:14.] The Great Controversy, 409.

အခန်းငယ် ၁၄ သည် အခန်းငယ် ၁၃ အတွက် အဖြေဖော်ပြပြီး မေးခွန်း၏ အကြောင်းအရာဆက်စပ်မှုမရှိလျှင် ထိုအဖြေသည် အဓိပ္ပာယ်ကင်းမဲ့သွားသည်။

ထိုနောက် သန်ရှင်းသူတစ်ပါး ပြောဆိုသံကို ငါကြားရ၏။ ထိုပြောဆိုသော သန်ရှင်းသူထံ အခြားသော သန်ရှင်းသူတစ်ပါးက၊ အစဉ်အမပြုဇော်သကုကာနှင့် စပ်လျဉ်းသော ရူပါရုံ၊ ပျက်စီးစသော လွန်ကျူးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသော ရူပါရုံ၊ သန်ရှင်းရာဌာနနှင့် လူအစုအဝေးတို့ကို ခြေနှင်းနင်းချခြင်းခံစေရန် အပ်နှံထားသောအမှုသည် အဘယ်မျှကာလတိုင်အောင် ဖြစ်မည်နည်းဟု မေးလေ၏။ ထိုသူက ငါအား၊ ရက်ပေါင်း နှစ်ထောင်သုံးရာတိုင်အောင် ဖြစ်မည်။ ထိုနောက် သန်ရှင်းရာဌာနသည် သန်စင်ခြင်းကို ခံရလိမ့်မည်ဟု ပြောလေ၏။ ဒီယလေ ၈:၁၃၊ ၁၄။

ဤနှစ်ပိုဒ်သည် ၁၇၉၈ ခုနှစ်၌ "အဆုံးကာလ" တွင် ဒီယလေကျမ်းကို တံဆိပ်ဖွင့်လှစ်ခဲ့သောအခါ ပေါ်ထွက်လာသည့် အသံပညာတိုးပွားမှု၏ သင့်ကတောဖြစ်သည်။ အပိုဒ် ၁၃ သည် မီလာက မိမိ၏ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာ ပုံစံကို တည်ဆောက်ရာတွင် အခြေခံထားသည့် ပျက်စီးစသော အာဏာနှစ်ရပ်ကို ဖော်ပြသတ်မှတ်ပေးသည်။ မီလာသည် အပိုဒ် ၁၃ တွင်ပါရှိသော "န့စတင်" ကို ဘာသာမဲ့ဝါဒအဖွဲ့၊ "ပျက်စီးခြင်း၏ ပြစ်မှားလွန်ကျူးမှု" ကို ပုပ်ရဟန်းမင်းစနစ်အဖွဲ့ သတ်မှတ်ခဲ့သည်။

ကောင်းကင်တမန်များက မီလာအား သိမငြိစေခဲ့သော ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ရာ ပုံစံသည် ၁၇၉၈ ခုနှစ်တွင် သမိုင်းအတွင်း ရောက်ရှိလာသော အသိပညာတိုးပွားမှုကို ကိုယ်စားပြုသည့် ဤနှစ်ပိုဒ်အတွင်း၌ သတ်မှတ်ဖော်ပြထားကြောင်းကို အသိအမှတ်ပြုရန် အရေးကြီးပါသည်။ သို့သော် မီလာအား ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ် စင်မငြိပေါသို့ နောက်တစ်ဆင့် တက်လာမည့် အာဏာနှင့် ဘုရားသခင်၏ လူမျိုးတစ်ကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မည့် ထိုအာဏာကို မငြိတွဲနားလည်နိုင်ရန် မပေးအပ်ခဲ့ပေ။

“ချိန်စံချောင်းရှိသော သားရဲသည် နဂါး၏နှုတ်ကို ရှိကခြား၍ ထိုပင် သူ၏တန်ခိုးသည် သူ၏ခေါင်း၌ ရှိကခြားကို ငါမငြိရ၏။ ထိုနောက် အမိန့်တော်သည် သူ၏နှုတ်မှ ထွက်လာလိမ့်မည်ကို ငါမငြိရ၏။ ထိုအခါ ငါသည် ပညာတန်ဆာတို့၏ အမိကို မငြိရ၏။ ထိုအမိသည် သမီးများမဟုတ်ဘဲ၊ သူတို့နှင့် ခွဲခြားထားသော သီးသန့်တစ်ပါးဖြစ်ကြောင်းကို ငါမငြိရ၏။ သူမ၏ခေတ်ကာလသည် ရှိခဲ့ပြီး ဖြစ်သွားလေပြီ။ ထိုနောက် သူမ၏သမီးများဖြစ်သော ပရိုတက်စတင့် ဂိုဏ်းကွဲများသည် မငြိကွင်းပေါ်သို့ နောက်တစ်ဆင့် တက်လာကာ၊ သန့်ရှင်းသူတို့ကို နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခဲ့စဉ် အမိ၌ ရှိခဲ့သော စိတ်သဘာဝတည်းဟူသော ထိုစိတ်သဘာဝကိုပင် ဖော်ဆောင်ကပြသိမ့်မည်။ အမိသည် တန်ခိုးအာဏာ၌ ကျဆင်းလျော့နည်းလာသကဲ့သို့၊ သမီးများသည် တိုးပွားအားကောင်းလာခဲ့ကြောင်းကို ငါမငြိရ၏။ မကပြမီ သူတို့သည် အမိက တစ်ခါတုန်းက ကျင့်သုံးခဲ့သော အာဏာကို ကျင့်သုံးကပြသိမ့်မည်။” Spalding and Magan, 1.

မီလာသည် တတိယအာဏာကို မငြိနိုင်ခြင်းကြောင့် ရိုးရိုးရှင်းရှင်း မှားယွင်းသော အနိဂုံးချုပ်ချက်များသို့ ရောက်သွားရမည်ဖြစ်ခဲ့သည်။ မီလာသည် ဗျာဒိတ်ကျမ်း အခန်းကဏ္ဍ ၁၃ မှ ပင်လယ်တိရစ္ဆာန်ကို အယူမှားရောမအဖေဖြစ်၊ မငြိကြီးတိရစ္ဆာန်ကို ပုပ်ရဟန်းမင်းဆိုင်ရာ ရောမအဖေဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ ဗျာဒိတ်ကျမ်း အခန်းကဏ္ဍ ၁၇ ကို သူအသုံးပြုသည့်နည်းလမ်းသည်လည်း ပုပ်ရဟန်းစနစ်ဟူသော ဒုတိယဖျက်ဆီးသောအာဏာထက် ကျော်လွန်၍ ဆက်လက်သွားသော ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်မင်းကို မငြိနိုင်ခြင်းကြောင့် ချီယွင်းနခဲ့သည်။ ထိုအကခြားကခြားပင် မီလာသည် ဒံယလေ၏ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်တွင် ရောမအာဏာကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်သောအခါ၊ ၎င်းတို့ကို အဆင့်နှစ်ဆင့်ဖွင့် ပေါ်ထွန်းလာသော အာဏာတစ်ရပ်တည်းအဖေဖြစ် ကိုင်တွယ်ခဲ့သည်။ ယင်းသည် မှန်ကန်သော အသုံးပြုမှုတစ်ရပ် ဖြစ်ခဲ့သကဲ့သို့ ယခုလည်း မှန်ကန်ဆဲဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုအယူအဆကခြား သူသည် ကျမ်းစာပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ထံရှိ နိုင်ငံများကို ရောမဖွင့် ကိုယ်စားပြုထားသော စတုတုထိုင်ထိုင်ထက် ကျော်လွန်သည့် အရာတစ်ခုအဖေဖြစ် နားလည်နိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ သူသည် ရောမဟူသော စတုတုထိုင်ထိုင် အဆင့်နှစ်ဆင့်ရှိကခြားကို မငြိခဲ့ပါ။ ထိုအရာကို အယူမှားရောမနှင့် ပုပ်ရဟန်းမင်းဆိုင်ရာ ရောမအဖေဖြစ် သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခဲ့သော်လည်း၊ ပုပ်ရဟန်းမင်းဆိုင်ရာ ရောမသည် ပဉ္စမနိုင်ငံလည်း ဖြစ်ပါပြီ။ ၎င်းနောက်တွင် ဆဋ္ဌမနိုင်ငံတစ်ခု လိုက်ပါလာရမည်ဖြစ်ကြောင်းကိုတော့ မငြိနိုင်ခဲ့ပေ။

ဒန်နီယလေ အခန်း ၂ တွင် မီလာရိုက်များသည် သမုမာကျမ်းစာ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပဉ္စမနိုင်ငံတော်ဆိုင်ရာ အစိတ်အပိုင်းများကို စတုတုထိုင်ထိုင်တော်နှင့် အတူပေါင်းစည်းထားခဲ့ကြသည်။ အခြေခံအဆင့်တွင် သူတို့၏ အသုံးပြုချက်သည် မှန်ကန်ခဲ့သော်လည်း မပညာစုံသေးပေ။ အကခြားမှာ သမုမာကျမ်းစာ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်၌ ဖော်ပြထားသော နိုင်ငံတော်များ၏ ပထမရည်ညွှန်းချက်သည် နောက်ဆုံးရည်ညွှန်းချက်နှင့် ကိုက်ညီရမည်ဖြစ်ပါပြီ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အယ်လ်ဖာနှင့် အိုမိုဂါတော်ဖြစ်သော ယရေသည် အဆုံးကို အစနှင့်အတူ အမပြုဖော်ပြသောတော်မူသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ အစဉ်လိုက် နိုင်ငံတော်နှစ်ရပ်အကခြားရှိ ကွဲပြားချက်ကို မငြိနိုင်ခြင်းကြောင့် မီလာသည် ဗျာဒိတ်ကျမ်း အခန်း ၁၂ တွင် အယူမှားဘုရားကိုးကွယ်မှု (နဂါး) ကို ခွဲခြားဖော်ပြခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဗျာဒိတ်ကျမ်း အခန်း ၁၃ ၏ ပင်လယ်မှတက်လာသော သားရဲကို ပုပ်ရဟန်းအာဏာစနစ် (သားရဲ) အဖေဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဗျာဒိတ်ကျမ်း အခန်း ၁၃ ၏ မငြိကြီးမှတက်လာသော သားရဲကို ဖောက်ပြန်သော ပရိုတက်စတင့်ဝါဒ (မုသာပရောဖက်) အဖေဖြစ်လည်းကောင်း ခွဲခြားသိမငြိရန် မဖြစ်နိုင်စေခဲ့သည်။

မီလာသည် ဗျာဒိတ်ကျမ်း အခန်း ၁၂ နှင့် ၁၃ တို့၌ နဂါး၊ သားရဲနှင့် မုသာပရောဖက်တို့ကို အစဉ်လိုက် ဆက်ကပ်ပေါ်ထွန်းလာသော နိုင်ငံသုံးခုအဖြစ် မမြင်နိုင်ခဲ့သဖြင့်၊ မိမိ၏ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ချင်း ရာ ယွဉ်ကဏ္ဍတရားအရ ထိုအခန်းနှစ်ခန်းသည် လောကကို အာမဂဒေန်သို့ ဦးဆောင်သည့် အာဏာသုံးရပ်၏ အစဉ်လိုက် ပုံဖော်တင်ပြချက် မဟုတ်ဟု ယူဆရမည့် အနုအေးထားသို့ ရောက်ခဲ့သည်။ မီလာအား ပေးအပ်ခဲ့သော အလင်းသည် သူ၏ မျိုးဆက်အတွက် ပြည့်စုံသော အလင်းဖြစ်ခဲ့ပြီး သူ၏ မျိုးဆက်သည် ထိုအလင်းအားဖြင့် စမ်းသပ်ခံခဲ့ရသည်။

“အဆုံးကာလ” ဖြစ်သော ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင်၊ အမေရိကအတွက် အနာဂတ် (Future for America) အား ဖျက်ဆီးခြင်းကို ဖြစ်စေသော အာဏာသုံးပါး (နဂါး၊ သားရဲနှင့် မိစ္ဆာပရောဖက်) ၏ အလင်းကို ပေးအပ်ခဲ့သည်။ ဒန်နီယလေ အခန်းကဏ္ဍ ၁၁၊ အခန်းငယ် ၄၀ ၏ ပြည့်စုံခြင်းအဖြစ် ဆိုဗီယက် ယူနီယံ ပြိုလဲသွားခြင်းနှင့်အတူ ဖွင့်လှစ်ခံခဲ့ရသော ဒန်နီယလေ၏ ကျမ်းပိုဒ်သည် တတိယကောင်းကင်တမန်၏ အလင်းဖြစ်ပြီး မီလာအား ပထမကောင်းကင်တမန်၏ အလင်းကို ပေးအပ်ခဲ့သည်။ ဒန်နီယလေ အခန်းကဏ္ဍ ၁၁ ၏ နောက်ဆုံး အခန်းငယ်ခြောက်ခုကို အမေရိကအတွက် အနာဂတ် လှုပ်ရှားမှု၏ အခြေခံနှင့် အလယ်ဗဟိုတိုင်အဖြစ် မြင်တွေ့ခဲ့ကပြီ။ ဒန်နီယလေ အခန်းကဏ္ဍ ၁၁ ၏ အခန်းငယ် ၄၀ သည် ထိုအလင်းကို အနှစ်ချုပ်ဖော်ပြသောအခါ၊ ဒန်နီယလေ အခန်းကဏ္ဍ ၁၁ ၏ အခန်းငယ် ၁၃ နှင့် ၁၄ တို့သည် မီလာရိုက် လှုပ်ရှားမှု၌ ဖွင့်လှစ်ခံခဲ့ရသော အလင်းကို အနှစ်ချုပ်ဖော်ပြခဲ့သည်။

နောက်ဆုံးကာလအချိန်၌ တောင်ဘက်၏ရှင်ဘုရင်သည် သူ့ကို ထိုးနှက်လိမ့်မည်။ မြောက်ဘက်၏ရှင်ဘုရင်မူကား ရထားများ၊ မြင်းစီးသူများနှင့် သင်္ဘောများစွာတို့ဖြင့် မုန်တိုင်းကဲ့သို့ သူ့ကို တိုက်ခိုက်လိမ့်မည်။ ထိုသူသည် နိုင်ငံများထဲသို့ ဝင်ရောက်၍ လွှမ်းမိုးကျော်လွန်သွားလိမ့်မည်။ ဒံယလေ ၁၁:၄၀။

ဤအခန်းငယ်သည် ၁၇၉၈ ခုနှစ်၌ “အဆုံးကာလ” တွင် စတင်ခဲ့သော တောင်ဘက်ရှင်ဘုရင်နှင့် မြောက်ဘက်ရှင်ဘုရင်အကြားရှိ စစ်ပွဲကို ဖော်ပြထားသည်။ တောင်ဘက်ရှင်ဘုရင်သည် ထိုနှစ်တိတိတွင် ပုပ်ရဟန်းမင်းအာဏာစနစ်ကို သစ်စေ့နှင်သောဒဏ်ရာ ပေးခဲ့သည့် ဘုရားမရှိဝါဒဆန်သော ပြင်သစ်ကို ကိုယ်စားပြုသည်။ ထိုနောက်ပိုင်း ပုပ်ရဟန်းမင်းအာဏာစနစ်ကို မြောက်ဘက်ရှင်ဘုရင်အဖြစ် ကိုယ်စားပြုဖော်ပြထားသည်။ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ချင်းအရ ၁၇၉၈ ခုနှစ်တွင် ပြင်သစ်သည် ဒန်နီယလေ အခန်းကဏ္ဍ ၁၇ ၏ နိုင်ငံတော်ဆယ်ပါးအနက် တစ်ပါးဖြစ်သည်။ ထိုနိုင်ငံတော်ဆယ်ပါးသည် အယူဝါဒမဲ့ ရောမကို ကိုယ်စားပြုပြီး အယူဝါဒမဲ့ ရောမသည် နဂါးကို ကိုယ်စားပြုသည်။ ပုပ်ရဟန်းမင်းအာဏာစနစ် (မြောက်ဘက်ရှင်ဘုရင်) သည် သားရဲကို ကိုယ်စားပြုသည်။ ဤအခန်းငယ်သည် အခန်းငယ်အစတွင် သစ်စေ့နှင်သောဒဏ်ရာ ခံခဲ့ရသော မြောက်ဘက်ရှင်ဘုရင် (ပုပ်ရဟန်းမင်းအာဏာစနစ်) သည် နောက်ဆုံးတွင် တောင်ဘက်ရှင်ဘုရင် (ဘုရားမရှိဝါဒ၏ ရှင်ဘုရင်) အပေါ် ပြန်လည်တုံ့ပြန်တိုက်ခိုက်မည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ ပုပ်ရဟန်းမင်းအာဏာစနစ်က အမှန်တကယ် ပြန်လည်တုံ့ပြန်သောအခါ၌မူ ဘုရားမရှိဝါဒ၏ ရှင်ဘုရင်သည် ပြင်သစ်နိုင်ငံမှ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ အဖွဲ့ချုပ်သို့ ရွှေငွေလှူဒါန်းသွားခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ပြင်သစ်သည် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံတည်း ဖြစ်သော်လည်း၊ ဤအခန်းငယ်၌ ပုပ်ရဟန်းမင်းအာဏာစနစ်က တောင်ဘက်ရှင်ဘုရင်အပေါ် ပြန်လည်တုံ့ပြန်သောအခါ တောင်ဘက်ရှင်ဘုရင်ကို ယခင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံကဲ့သို့ပင် “နိုင်ငံများ” ဟု သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသည်။

မြောက်ဘက်ရှင်ဘုရင် (ပုပ်ရဟန်းမင်းအာဏာစနစ်) သည် ပြန်လည်တုံ့ပြန်သောအခါ “ရထားများ”၊ “မြင်းစီးသူများ” နှင့် “သင်္ဘောများအများအပြား” ကိုပါ ယူဆောင်လာခဲ့သည်။ ရထားများနှင့် မြင်းစီးသူများသည် စစ်ရေးအင်အား၏ သင်္ကေတများဖြစ်ကြပြီး သင်္ဘောများသည် စီးပွားရေးအင်အား၏ သင်္ကေတများဖြစ်ကြသည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို ဖြိုခွဲချရန် ရည်ရွယ်၍ ပုပ်ရဟန်းမင်းအာဏာစနစ်နှင့် မသန်ရှင်းသော မဟာမိတ်ဖွဲ့ခဲ့သော အာဏာသည်

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ဖြစ်ခဲ့ပြီး ဗျာဒိတ်ကျမ်း အခန်းကြီး ၁၃ တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ အင်အားနှစ်ရပ်ကို လက်နက်အင်အားနှင့် စီးပွားရေးအားဖြင့် ကမ္ဘာကျော်အား ပုပ်ရဟန်းမင်း၏ အာဏာအမှတ်တံဆိပ်ကို လက်ခံစေရန် အတင်းအကျပ်ပုနှိုင်းသော ၎င်း၏စွမ်းရည်အဖြစ် သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသည်။ လူတို့သည် ထိုအမှတ်တံဆိပ်မရှိလျှင် ဝယ်ခွင့် ရောင်းခွင့် မပုနှိုင်းရန် တားမြစ်ခံရမည်ဖြစ်ပြီး ထိုအပင် ထိုအမှတ်တံဆိပ်မရှိလျှင် လူတို့သည် သဒေဏ်ပေးခြင်းကိုပင် ခံရမည်ဖြစ်သည်။

အခန်းငယ် ၄၀ သည် နဂါးကို (တောင်ဘက်၏မင်း)၊ သားရဲကို (ပုပ်ရဟန်းမင်းစနစ်) နှင့် မိစ္ဆာပရောဖက်ကို (အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု) တိုက်ရိုက် သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသည်။ ၁၉၈၉ ခုနှစ်ရှိ "အဆုံးကာလ" ဆိုင်ရာ အခြေခံအခန်းငယ်သည် ကမ္ဘာကျော်ကို အာမဂဒေန်သို့ ဦးဆောင်သည့် ပျက်စီးစေသော အာဏာသုံးရပ်ကို သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသည်မှာ၊ မီလာရေးလုပ်ရှားမှ၏ အခြေခံအခန်းငယ်များက ပဂန်ဝါဒ၏နောက်တွင် ပုပ်ရဟန်းမင်းစနစ် လိုက်လာသော ပျက်စီးစေသည့် အာဏာနှစ်ရပ်ကို သတ်မှတ်ဖော်ပြခြင်းသို့ပင် ဖြစ်သည်။

ဤအခန်းငယ်သည် တောင်ဘုရင်နှင့် မြောက်ဘုရင်တို့အကြားရှိ စစ်ပွဲတစ်ခုဖြင့် စတင်သည်။ အခန်းငယ်၏ အစပိုင်း၌ (1798) တောင်ဘုရင်သည် အောင်မြင်သော်လည်း၊ အခန်းငယ်အတွင်း၌ မြောက်ဘုရင်သည် ပြန်လည်တုံ့ပြန်၍ တောင်ဘုရင်ကို အောင်နိုင်သည်။ အခန်းငယ်၏ အစပိုင်းသည် မြောက်ဘုရင်နှင့် တောင်ဘုရင်တို့အကြားရှိ စစ်ပွဲကို မှတ်သားပြသထားပြီး၊ အခန်းငယ်၌ ပါဝင်သော သတင်းစကား၏ အဆုံးပိုင်းတွင်လည်း မြောက်နှင့် တောင်ဘုရင်တို့အကြားရှိ ထိုစစ်ပွဲတို့သည်ကို ပုံဖော်ပြထားသော်လည်း၊ ရလဒ်များမှာ ပြောင်းပတ်ဖြစ်သည်။ အစပိုင်းသည် 1798 ခုနှစ်၌ "အဆုံးကာလ" ကို မှတ်သားပြသခဲ့ပြီး၊ အဆုံးပိုင်းရှိ စစ်ပွဲသည် 1989 ခုနှစ်၌ "အဆုံးကာလ" ကို မှတ်သားပြသသည်။ အခန်းငယ်သည် ၎င်း၏ ရေးသားထားသော သက်သေခံချက်အတွင်း၌ Alpha နှင့် Omega၊ အစနှင့် အဆုံး ဟူသော လက်မှတ်ကို ထည့်သွင်းပါဝင်စေထားသည်။

အခန်းငယ်၏ အမှန်တကယ်သော သမိုင်းကဏ္ဍသည် ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ပျက်ကွဲသွားခြင်းကို ကျော်လွန်၍၊ အခန်းငယ် ၄၁ ၏ တနင်္ဂနွေနေ့ဥပဒေတိုင်အောင် ဆက်လက်သွားသည်။ ထိုတနင်္ဂနွေနေ့ဥပဒေ၌ ခေတ်သစ် ဘာဗလော့၏ သုံးဖက်ပေါင်းစည်းမှုသည် လျင်မြန်သော အဖွဲ့အပျက်များ အစီအစဉ်တစ်ရပ်အားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ထိုကဏ္ဍ အခန်းငယ် ၄၀ သည် ၁၇၉၈ ခုနှစ်တွင် သစေနိုင်သော အနာဒဏ် ခံရသောအချိန်မှ စတင်ပြီး တိုင်ရာ၏ ပြည့်တန်ဆာမကို မလေ့ကျင့်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ အခန်းငယ်က ကိုယ်စားပြုထားသော သမိုင်းကဏ္ဍသည် အခန်းငယ် ၄၁ ၏ တနင်္ဂနွေနေ့ဥပဒေ အပြည့်အဝ အဆုံးသတ်သွားသည်။ ထိုအချိန်၌ သစေနိုင်သော အနာဒဏ်သည် ပျောက်ကင်းလာပြီး တိုင်ရာ၏ ပြည့်တန်ဆာမကို ပြန်လည် သတ်ရကပြသည်။ အစနှင့် အဆုံး၏ သီးခြားအမှတ်အသားကို အခန်းငယ်အတွင်း တွေ့ရသော စာသားပေါ်တွင်သာ မက၊ အခန်းငယ်က ကိုယ်စားပြုထားသော သမိုင်းကဏ္ဍတစ်လျှောက်လုံးပေါ်တွင်ပါ ရေးသားထားသည်။ ထိုအခန်းငယ်သည် ရုပ်တုကိုးကွယ်မှုသက်သက် (နဂါး) နှင့် ပုပ်ရဟန်းမင်းစနစ် (သားရဲ) ပေါ်တွင်သာ အခြေမခံဘဲ၊ လောကကို အာမဂဒေန်သို့ ဦးတည်ပို့ဆောင်သော ပျက်စီးစေသော အာဏာသုံးရပ်၏ ဖွဲ့စည်းပုံကို ဖော်ထုတ်ပြသသည်။

မီလာ၏ ပရောဖက်ပြုချိန်ရာ မှာတင်သည် ဘုရားသခင်၏ စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းတရားစီရင်မှု ရောက်ရှိလာခြင်းကို ကြည့်ရှုပြီး Future for America ၏ ပရောဖက်ပြုချိန်ရာ မှာတင်သည် ဘုရားသခင်၏ အကောင်အထည်ဖော်သော တရားစီရင်မှု ရောက်ရှိလာခြင်းကို ကြည့်ရှုသည်။ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၌ "အဆုံးကာလ" ရောက်လာသောအခါ၊ ဒန်ယလေ အခန်းကြီး ၁၁ ၏ နောက်ဆုံး ခြောက်ပိုဒ်ကို ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ပျက်ကွဲခြင်း၌ တံဆိပ်ဖွင့်ထုတ်ခဲ့သဖြင့်၊ သုံးဆင့်ပါသော စမ်းသပ်ခြင်းနှင့် သန့်စင်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ရပ် စတင်ခဲ့သည်။ မီလာသည် အယူမှားဝါဒနှင့် ပုပ်ရဟန်းမင်းဝါဒကိုသာ မြင်၍၊

ဖောက်ပြန်သော ပရိုတက်စတင်ဝါဒကို မမငြိခဲ့ခြင်းဆိုသော ကွာခင်းချက်ကို ၁၇၉၈ ခုနှစ်၌ တံဆိပ်ဖွင့်ထုတ်ခံခဲ့ရသော အူလိုင်မဖြို၏ ရူပါရုံကို မှန်ကန်စွာ နားလည်နိုင်ရန် နားလည်ထားရမည်။

ထိုအရာကို နောက်ဆောင်းပါးတွင် ဆက်လက်သုံးသပ်မည်။

“ကျွန်ုပ်တို့တွင် ဆုံးရှုံးပစ်ရန် အချိန်မရှိပါ။ ဒုက္ခဆင်းရဲသော ကာလများသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ရှုထောင့် ရှိနေကေပြန်သည်။ လောကသည် စစ်မက်၏စိတ်ဓာတ်ဖြင့် လှုပ်ရှားနေသည်။ မကပြီမ ပရောဖက်ပျံချက်များ၌ ဟောထားသော ဒုက္ခဆင်းရဲမှု၏ အဖေဖြစ်အပျက်များသည် ဖြစ်ပျက်လာကပြန်မည်။ ဒံယလေကျမ်း အခန်းကဏ္ဍ ၁၁ ၌ရှိသော ပရောဖက်ပျံချက်သည် ၎င်း၏ ပညွှန်စံခြင်းသို့ နီးပါးရောက်ရှိနေပေပြန်သည်။ ဤပရောဖက်ပျံချက်၏ ပညွှန်စံခြင်းအဖေဖြစ် ဖြစ်ပျက်ခဲ့ပြီးသော သမိုင်းအများအပြားသည် ထပ်မံပြန်လည် ဖြစ်ပျက်လာလိမ့်မည်။”

“သုံးဆယ်မကြောက် အခန်းငယ်တွင် ‘အခန်းငယ် ၃၀ မှ ၃၆ အထိ ကိုးကားထားသည်’ ဟူသော တန်ခိုးတစ်ရပ်အကကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။”

“ဤစကားများတွင် ဖော်ပြထားသော အရာများနှင့် ဆင်တူသည့် မငြိကွင်းများသည် ဖြစ်ပျက်လာလိမ့်မည်။” Manuscript Releases, number 13, 394.